

Rapport: Viktigaste politiska frågan

Novus undersöker återkommande vilka politiska frågor väljarna tycker är viktigast.

Undersökningen är genomförd 24 februari – 2 mars i åldersgruppen 18–79 år i Novus Sverigepanel som är en riksrepresentativ och slumpmässigt rekryterad webbpanel. 1003 personer har svarat på undersökningen av 1800 personer. Deltagarfrekvensen var därmed 56 procent. Vid osäkerhet för hur en siffra ska tolkas, var vänlig kontakta Novus.

Frågan som ställdes är: "Vilka politiska frågor tycker du är viktigast?".

Sammanfattning

Energipolitiken och försvarsfrågan ökar statistiskt säkerställt. Energipolitiken går från en 7:e till en femteplats bland svenskarnas viktigaste politiska fråga. Försvarsfrågan kommer för första gången upp på topp tio och hamnar på niondeplats från att även förra månaden ökat kraftigt och men låg på en 12:e plats i slutet på januari.

Energifrågan såg redan ut att vara en valfråga i mina ögon och det har bara stärkts. Innan handlade det om energibrist på grund av nedläggningen av kärnkraften som gjorde priserna mycket högre i södra Sverige. Lite på grund av Europas beroende av Rysk Gas, men nu efter att Ukraina invaderades har denna fråga fortsatt att komma påverka Europas säkerhetspolitik samt att påverka svenskarnas plånböcker. Sverige gått från att visserligen ha ett framtida miljöproblem men en CO2 neutral energiproduktion, till att ha en vardag med energibrist och beroende av europeiska länders beroende av Rysk gas. Det gick rätt fort, även om det sannolikt varit på gång ett tag så kom denna fråga upp på agendan i somras och har levt där sedan dess. Novus undersökningar visar att en klar majoritet av svenskarna anser att bästa sättet att lösa energifrågan är genom ny kärnkraft, men också var tredje svensk vill att de nyligen nedstängda kärnkraftverken startas igång igen. Man har ganska brutalt genom höga elräkningar insett att nedläggningen inte ersattes av någon tillförlitlig energikälla.

Försvarsfrågan är kanske heller ingen överraskning att den gått upp så kraftigt under 2022. Det är den högsta siffran Novus uppmätt sedan slutet av 2011. Från ett fredligt Europa till krig är något som självklart påverkar. Att Ryssland inte bara invaderar Ukraina utan också markerar militärt mot Sverige med kränkningar av Svenskt luftrum är tydliga signaler. Signaler som gör att svenskarna anser att vi måste satsa mer pengar på försvaret och mer än varannan svensk är beredd att försvara sig själva och Sverige om det behövs. Det är också för första gången som varannan svensk är för ett medlemskap i NATO och endast ungefär var femte är emot. Neutraliteten ses nog inte lika värdefull när Ryssland invaderar ett neutralt land som iofs sökte medlemskap i NATO, som ett svar på Rysslands ökade aggressivitet, bl.a. genom annekteringen av Krim. Och nu inte får hjälp av andra länders militär att försvara sig. Förutom ilskan över Rysslands agerande så blir det en tydlig påminnelse för många att man inte kan lita på Ryssland och inte heller att man kan räkna med hjälp om man inte är med i en militär allians.

Bland övriga frågor händer det lite, men inga statistiskt säkerställda förändringar. Sjukvården är fortfarande topp 1, lag och ordning 2, skolan 3, invandringen 4:a

Nedan visas de topp tio viktigaste politiska frågorna enligt svenska folket.

		Mar 22	Jan 22	Dec 21	Aug 21	Juni 21	Apr 21	Feb 21	Nov 20	Sep 20	Jun 20	nov 19	sep 19	jun 19	sep 18
1	Sjukvården	60% (-5)	65%	63%	60%	59%	65%	66%	63%	56%	68%	65%	57%	63%	63%
2	Lag och ordning	52% (-4)	56%	56%	57%	51%	53%	49%	55%	55%	45%	52%	50%	50%	50%
3	Skola och utbildning	47% (+5)	43%	51%	43%	48%	47%	47%	49%	44%	51%	48%	48%	52%	52%
4	Invandring/integration	45% (-5)	50%	53%	53%	50%	52%	49%	55%	53%	51%	53%	51%	53%	56%
5	Energipolitik	38% (+7)	31%	31%	23%	18%	20%	19%	17%	15%	13%	18%	16%	24%	13%
6	Miljö och klimat	35% (+1)	34%	39%	43%	34%	38%	38%	38%	38%	33%	38%	36%	45%	37%
7	Äldreomsorg	33% (-3)	36%	35%	35%	34%	36%	45%	38%	38%	43%	38%	35%	45%	38%
8	Landets ekonomi	29% (-1)	30%	29%	26%	30%	33%	32%	36%	34%	37%	31%	31%	32%	30%
9	Försvaret	27% (+8)	19%	13%	12%	13%	15%	20%	16%	14%	17%	17%	15%	18%	14%
10	Pensioner	25% (-1)	26%	30%	27%	26%	24%	27%	25%	26%	26%	26%	27%	32%	26%

Tabell 1. Det är möjligt att välja hur många frågor man vill, så procentsatserna skall läsas tex så här: 60 % av svenska folket anser att sjukvården är en av de viktigaste politiska frågorna. **Fetmarkerade** siffror är signifikanta förändringar jämfört med föregående undersökning.

Enbart förstaval

Om vi endast tittar på förstaval ser vi ändå att energifrågan och försvaret inte är prio ett, för någras partiers sympatisörer alls. Utan där ligger de på 7:e respektive 8:e plats totalt, det är egentligen bara L och C som har energipolitiken någorlunda högt. Försvaret ligger lågt hos alla om man bara skall välja en sak. De är viktiga men inte på bekostnad av de frågor som ligger ovanför. Men de kan fortfarande bli tydliga vattendelare i en valrörelse. För vilket parti vill inte ha bättre sjukvård, miljö, invandring/integration, minskad brottslighet och bra skola. Energipolitiken och försvarsfrågan genom att bli två nya frågor har en möjlighet att vända upp och ned på den politiska kartan eftersom de är i närtid frågor som varit ickefrågor som nu av den anledningen helt plötsligt blir något man måste förhålla sig till både privat men också ur nationellt perspektiv.

	Tot	M	S	SD	M+KD	L+C	V+MP	S+MP	Osäkra
Sjukvården	17 %	13 %	23 %	13 %	13 %	11 %	15 %	21 %	24 %
Miljö/Klimat	15 %	5 %	16 %	0 %	4 %	22 %	45 %	21 %	21 %
Invandring / integration	14 %	14 %	4 %	46 %	12 %	1 %	1 %	4 %	10 %
Lag och ordning	12 %	27 %	8 %	19 %	26 %	4 %	0 %	7 %	4 %
Skola och utbildning	6 %	3 %	12 %	2 %	3 %	10 %	5 %	11 %	5 %
Landets ekonomi	6 %	9 %	6 %	2 %	11 %	13 %	3 %	6 %	5 %
Energipolitik	5 %	7 %	3 %	5 %	7 %	11 %	0 %	3 %	6 %
Försvaret	3 %	4 %	4 %	1 %	4 %	4 %	2 %	4 %	5 %
Skatter	3 %	3 %	0 %	2 %	4 %	2 %	2 %	0 %	4 %
Företagande / näringspolitik	2 %	9 %	0 %	2 %	7 %	8 %	0 %	0 %	0 %

Tabell 2. Visar de tio frågor som störst andel tycker är allra viktigast på totalnivå och fördelat på partisympati. Grönt betyder signifikant högre än totalen och rött betyder signifikant lägre än totalen.

Se bifogad tabell för samtliga frågors resultat samt utveckling över tid.

För mer information kontakta:

Torbjörn Sjöström

E-post: torbjorn.sjostrom@novus.se

	11-nov	12-jun	12-okt	13-sep	14-jan	14-apr	14-jun	15-apr	15-dec	16-mar	16-dec	17-jan	17-maj	17-dec	18-feb	18-jun	18-sep	19-jan	19-jun	19-sep	19-nov	20-feb	20-jun	20-sep	20-nov	21-feb	21-apr	21-jun	21-aug	21-dec	22-jan	22-mar	Pos jan		
Sjukvården	72%	76%	76%	76%	76%	77%	74%	61%	59%	61%	57%	64%	61%	65%	68%	64%	63%	61%	63%	57%	65%	64%	68%	56%	63%	66%	65%	59%	60%	63%	65%	60%	65%	60%	1
Lag och ordning	45%	50%	50%	42%	43%	40%	40%	30%	37%	33%	40%	42%	42%	52%	49%	49%	50%	48%	50%	50%	52%	53%	45%	55%	55%	49%	53%	51%	57%	56%	56%	52%	52%	2	
Invandring\ integration	36%	43%	43%	43%	46%	44%	49%	54%	64%	65%	55%	55%	53%	61%	52%	57%	56%	51%	53%	51%	53%	55%	51%	53%	55%	49%	52%	50%	53%	53%	50%	45%	4		
Skola och utbildning	66%	75%	72%	71%	74%	74%	71%	58%	59%	57%	56%	57%	54%	56%	53%	53%	52%	48%	52%	48%	48%	49%	51%	44%	49%	47%	47%	48%	43%	51%	43%	47%	3		
Äldreomsorg	53%	62%	58%	55%	58%	54%	52%	38%	38%	38%	40%	45%	39%	43%	36%	37%	38%	38%	45%	35%	38%	39%	43%	38%	38%	45%	36%	34%	35%	35%	36%	33%	7		
Miljö\Klimat	41%	45%	44%	46%	47%	45%	50%	32%	35%	32%	37%	33%	34%	35%	27%	30%	37%	33%	45%	36%	38%	34%	33%	38%	38%	38%	38%	34%	43%	39%	34%	35%	6		
Energipolitik	35%	40%	38%	33%	33%	31%	34%	18%	18%	16%	17%	15%	15%	18%	11%	13%	13%	15%	24%	16%	18%	17%	13%	15%	17%	19%	20%	18%	23%	31%	31%	38%	5		
Landets ekonomi	56%	61%	59%	54%	55%	53%	60%	46%	49%	42%	38%	35%	33%	38%	28%	30%	30%	30%	32%	31%	31%	30%	37%	34%	36%	32%	33%	30%	26%	29%	30%	29%	8		
Sysselsättning\ arbetslösheten	56%	66%	63%	71%	68%	66%	67%	50%	52%	44%	40%	39%	37%	37%	28%	25%	27%	27%	28%	26%	30%	26%	37%	36%	35%	33%	31%	30%	30%	30%	28%	25%	11		
Pensioner	42%	47%	43%	41%	41%	39%	37%	27%	27%	28%	27%	32%	26%	36%	28%	29%	26%	27%	32%	27%	26%	28%	26%	26%	25%	27%	24%	26%	27%	30%	26%	25%	10		
Skatter	34%	43%	36%	35%	30%	31%	34%	26%	24%	22%	21%	18%	21%	27%	19%	21%	25%	24%	18%	19%	19%	17%	19%	18%	20%	20%	21%	20%	19%	22%	23%	19%	12		
Försvaret	8%	12%	14%	13%	17%	19%	19%	23%	20%	20%	22%	24%	23%	21%	17%	17%	14%	16%	18%	15%	17%	14%	17%	14%	16%	17%	15%	13%	12%	13%	19%	27%	9		
Socialförsäkringarna	44%	49%	46%	46%	45%	41%	38%	22%	20%	20%	19%	21%	14%	26%	19%	17%	16%	16%	21%	14%	21%	18%	19%	15%	21%	22%	22%	20%	17%	16%	17%	16%	14		
Boende	33%	39%	38%	34%	37%	32%	35%	29%	29%	32%	26%	28%	24%	27%	18%	17%	18%	21%	23%	15%	18%	18%	18%	14%	13%	16%	12%	14%	14%	15%	16%	15%	15		
Jämställdhet	26%	33%	31%	34%	37%	33%	37%	22%	20%	19%	21%	22%	22%	31%	21%	18%	20%	18%	26%	17%	20%	18%	20%	19%	20%	22%	24%	22%	20%	23%	15%	17%	13		
Infrastrukturpolitik	9%	12%	12%	9%	12%	11%	10%	6%	5%	7%	13%	10%	12%	14%	12%	10%	13%	12%	14%	10%	11%	11%	12%	9%	10%	13%	13%	10%	11%	12%	14%	10%	18		
Barnomsorg	40%	49%	47%	41%	39%	37%	34%	23%	23%	23%	22%	18%	18%	26%	16%	16%	14%	13%	19%	14%	14%	13%	14%	12%	14%	14%	11%	13%	9%	13%	13%	11%	17		
Företagande\ näringspolitik	29%	34%	34%	33%	31%	28%	36%	25%	22%	20%	19%	17%	19%	16%	16%	14%	16%	16%	15%	13%	13%	14%	18%	12%	15%	14%	15%	14%	14%	15%	11%	12%	16		
Fördelningpolitiken	18%	22%	19%	23%	21%	22%	22%	15%	12%	11%	12%	13%	11%	17%	12%	12%	15%	15%	15%	14%	14%	13%	12%	12%	13%	14%	10%	11%	9%	11%	9%	10%	19		
Djurrättsfrågor												9%	11%	8%	8%	7%	8%	10%	7%	8%	8%	7%	6%	9%	9%	9%	10%	8%	8%	9%	9%	21			
Privatiseringar	11%	16%	16%	19%	17%	17%	13%	10%	7%	8%	9%	8%	5%	10%	8%	8%	9%	4%	8%	7%	7%	6%	6%	6%	8%	10%	6%	10%	10%	9%	8%	10%	20		
Familjepolitik	22%	28%	26%	28%	22%	20%	21%	13%	11%	11%	9%	11%	11%	11%	10%	10%	9%	8%	10%	7%	7%	6%	8%	7%	8%	10%	6%	10%	8%	7%	8%	7%	23		
Utrikespolitik	11%	17%	17%	12%	11%	13%	15%	12%	11%	11%	9%	8%	8%	10%	6%	7%	6%	8%	5%	5%	9%	6%	6%	6%	7%	7%	7%	6%	6%	8%	6%	9%	22		
EU\EMU	15%	19%	18%	12%	13%	15%	13%	9%	10%	11%	10%	7%	9%	12%	6%	10%	9%	8%	10%	7%	8%	7%	9%	7%	7%	9%	7%	7%	5%	5%	6%	6%	24		
Integritetsfrågor	11%	14%	14%	15%	15%	12%	13%	7%	9%	7%	8%	5%	9%	7%	9%	8%	5%	4%	6%	5%	7%	5%	6%	4%	4%	5%	5%	5%	4%	6%	5%	4%	25		
Regionalpolitik	10%	13%	14%	11%	14%	12%	13%	5%	5%	5%	7%	7%	5%	7%	6%	4%	5%	4%	5%	6%	4%	5%	5%	4%	4%	6%	5%	5%	5%	5%	3%	4%	26		